

**Uchwała Nr XXVI/131/09
Rady Gminy Jednorzec
z dnia 26 marca 2009 r.**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn.zm.) oraz w związku z uchwałą Rady Sołectkiej sołectwa Ulatowo-Pogorzel Nr 1/2009 z dnia 09.02.2009 r. w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi”, uchwała się co następuje:

§ 1

Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

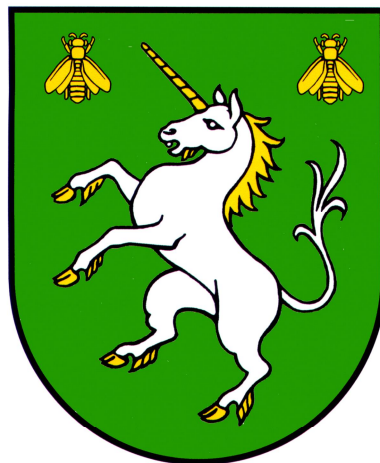
§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jednorzec.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Włodzimierz Stanisław Król

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ULATOWO-POGORZEL

Koordinacja merytoryczna:

Bakuła Magdalena – Inspektor w Zespole Inwestycji i Rozwoju Urzędu Gminy w Jednoróżcu

Zespół zadaniowy ds. odnowy wsi:

1. Kobyliński Piotr – Sołtys wsi Ulatowo-Pogorzal, rolnik
2. Smoliński Wojciech – członek Rady Sołeckiej wsi Ulatowo-Pogorzal, rolnik
3. Szewczak Jerzy - członek Rady Sołeckiej wsi Ulatowo-Pogorzal
4. Wiszowaty Sławomir - członek Rady Sołeckiej wsi Ulatowo-Pogorzal oraz Naczelnik OSP Ulatowo-Pogorzal
5. Gadomski Sławomir – radny Gminy Jednoróżec
6. Tworkowski Piotr – Wiceprezes OSP Ulatowo-Pogorzal
7. Kossakowski Krzysztof – Sekretarz OSP Ulatowo-Pogorzal
8. Roman Roczeń – Skarbnik OSP Ulatowo-Pogorzal
9. Wilga Ryszard – Gospodarz OSP Ulatowo-Pogorzal
10. Szewczak Joanna – kierownik filii Szkoły Podstawowej w Ulatowo-Pogorzeli

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	4
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	7
1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNO-GEOGRAFICZNE	7
1.1 DEMOGRAFIA	8
III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	10
1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	10
2. ŚRODOWISKO KULTUROWE	10
3. DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE	13
3.1 HISTORIA WSI ULATOWO-POGORZEL	13
3.2 RELIGIA	14
4. OBIEKTY, TERENY I INFRASTRUKTURA	14
4.1 GOSPODARKA	14
4.2 INFRASTRUKTURA	15
IV. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU	17
V. ANALIZA SWOT	18
VI. WIZJA ROZWOJU WSI	20
VII. PLAN ZADAŃ	20
VIII. KOSZT REALIZACJI ZADAŃ	23
IX. HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	24
X. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU	24
XI. PODSUMOWANIE	25

„...Twórcie kulturę wsi, w której obok nowych wymiarów, jakie niosą czasy, pozostanie - jak u dobrego gospodarza – miejsce na rzeczy dawne, uświęcone tradycją, potwierdzone przez prawdę wieków...”

Jan Paweł II

I. WPROWADZENIE

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i rozwój wsi. Oś 3 zakłada m.in. poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe, w tym świetlic i domów kultury,
2. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów małej architektury,
3. budowy, przebudowy lub remontu przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych o charakterze publicznym,
4. zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów,
5. związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego,
6. urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku,
7. budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej,
8. zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości,
9. rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania i konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci,
10. zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne,
11. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w tym pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn,
12. odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków.

Posiadanie przez Beneficjenta Planu Odnowy Miejscowości jest pierwszym, podstawowym warunkiem uprawniającym do aplikowania o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013

działanie „Odnowa i rozwój wsi”. Dokument stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Jednorozec przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Ulatowo-Pogorzel.

Plan Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel to dokument strategiczny, który jest spójny z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Jednorozec, a także Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jednorozec. Jego zasadniczym celem jest stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości.

Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców, dlatego też w przygotowaniu dokumentu od samego początku aktywnie uczestniczyli mieszkańcy wsi Ulatowo-Pogorzel wraz ze swoimi przedstawicielami: radnym Rady Gminy Jednorozec, sołtysem oraz nauczycielami. Pozwoliło to na stworzenie dokumentu o lokalnym, społecznym charakterze, gdyż Plan Odnowy Miejscowości ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu stanowić będzie doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem Planu Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy Miejscowości:

1. Plan umożliwi efektywne gospodarowanie takimi zasobami, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe,
2. zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwi stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej,
3. dokument umożliwi zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga porozumienia, zgody. Osiągnięta na

drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie dokumentu, z którym będzie identyfikowała się społeczność lokalna,

4. tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiłowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy Unii Europejskiej.

W kolejnych rozdziałach niniejszego dokumentu przedstawiona zostanie charakterystyka miejscowości, inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego, analiza SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel jest obszar tej miejscowości.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNO - GEOGRAFICZNE

Miejscowość Ulatowo-Pogorzel jest jedną z 21 miejscowości (19 sołectw) wyodrębnionych w podziale administracyjnym wiejskiej gminy Jednoróżec położonej w północnej części województwa mazowieckiego, w północno – wschodniej części powiatu przasnyskiego. Poniższa mapa ukazuje Gminę Jednoróżec na tle powiatu przasnyskiego.

MAPA POWIATU Z PODZIAŁEM NA GMINY

Gmina Jednoróżec graniczy z:

- od północy: z gminą Chorzele;
- od wschodu z gminą Baranowo;
- od południowego wschodu z gminą Krasnosielc;
- od południa z gminą Płoniawy Bramura;
- od południowego zachodu z gminą Przasnysz;
- od północnego zachodu z gminą Krzynowłoga Mała.

Gmina zajmuje powierzchnię 232 km² co stanowi 19 % obszaru całego powiatu i 0,64% powierzchni województwa mazowieckiego. Powierzchnia sołectwa (obręb geodezyjny) Ulatowo-Pogorzel wynosi 8,25 km², tj. 3,56 % powierzchni gminy. Poniższa mapa ukazuje sołectwo Ulatowo-Pogorzel na tle gminy Jednoróżec.

MAPA GMINY JEDNOROŻEC Z PODZIAŁEM NA SOŁECTWA

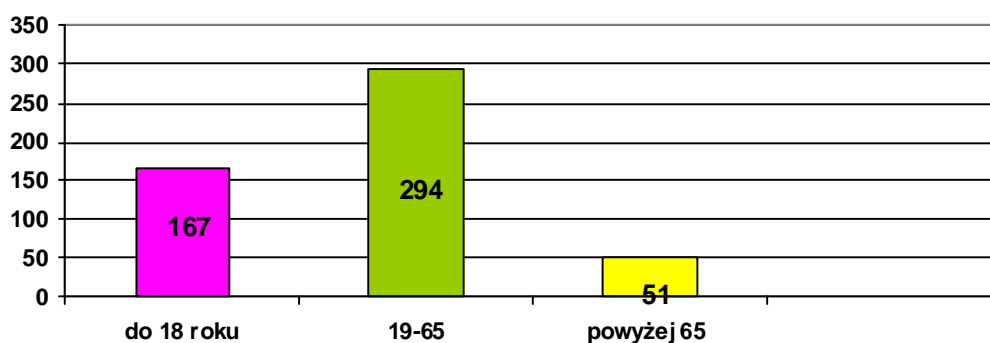
1.1. DEMOGRAFIA

Gmina Jednoróżec liczy 7.591 mieszkańców (wg stanu na 31.12.2008 r.) co stanowi 14,35 % mieszkańców powiatu przasnyskiego.

Miejscowość Ulatowo-Pogorzel zamieszkuje (stan na 31.12.2008 r.) 512 mieszkańców, co stanowi 6,73 % ogółu ludności gminy.

Zestawienie struktury mieszkańców gminy według ekonomicznych grup wieku w 2008 r. przedstawia poniższa tabela i wykres.

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Do 18 roku	85	82	167
19-65	133	161	294
Powyżej 65	35	16	51
			512

Z powyższych danych wynika, że większość osób zamieszkujących Ulatowo-Pogorzel jest w przedziale lat 19-65, są to osoby wchodzące w rynek pracy, bądź będące w trakcie zatrudnienia. Dlatego też podstawowym kierunkiem rozwoju miejscowości powinno być dążenie do ponoszenia jakości zasobów ludzkich na terenach wiejskich. Możliwe jest to właśnie przez zwiększanie szans młodych ludzi na zdobycie dobrego wykształcenia, adekwatnego do potrzeb rynku pracy. Działania te mają wpływ na zmniejszenie migracji zarobkowej (zarówno krajowej jak i tej zagranicznej), zwłaszcza młodych ludzi. Mieszkańcy Ulatowo-Pogorzeli czynnie biorą udział w inicjatywach kierowanych do nich przez władze lokalne. Wykazują przy tym ogromne zaangażowanie w sprawy społeczności lokalnej, włączają się we wszystkie działania mające na celu poprawę życia na wsi. Czynnie uczestniczą w spotkaniach wiejskich, zebraniach, zgłaszają swoje propozycje zmian zmierzających do poprawy stanu obecnego. Jednak im samym trudno jest podejmować inicjatywę, brak jest ich własnej aktywności, czekają na wskazówki i zapoczątkowanie działania przez władze lokalne. Ważną rolę w życiu społeczności odgrywa filialna Szkoła Podstawowa w Ulatowo-Pogorzeli, w której naukę pobiera około 30 uczniów (klasy 0-3), a także strażnica OSP, w której oprócz bazy strażackiej mieści się także ośrodek przedszkolny. Wizją mieszkańców wsi jest zaadaptowanie budynku strażnicy OSP pod potrzeby lokalnego ośrodka kultury. Chcą także, aby w ich miejscowości powstało miejsce gdzie młodzież i dzieci będą mogły przyjemnie i pożytecznie spędzić czas wolny, miejsca dla uprawiania sportów oraz turystyki rowerowej i pieszej.

III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

Analiza zasobów zawiera zasoby sołectwa rozumiane zarówno w wymiarze materialnym jak i walory kulturowe, społeczne – stanowiące o tożsamości sołectwa, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości, w działaniach na rzecz jego odnowy.

1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Gmina Jednorzec znajduje się w północnej części województwa mazowieckiego. Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego położona jest w makroregionie: Nizina Północnomazowiecka (318.6), w mezoregionach: Równina Kurpiowska, Wysoczyzna Ciechanowska i Wzniesienia Mławskie.

Usytuowanie gminy Jednorzec z dala od ośrodków wielkiego przemysłu sprawia, że środowisko naturalne gminy jest niemalże nieskażone. Na niewielki stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na terenie gminy mają wpływ lokalne zanieczyszczenia z kotłowni i pieców grzewczych oraz pojazdów samochodowych napędzanych silnikami spalinowymi. O czystości gminy Jednorzec świadczy fakt, iż została włączona do obszaru „Zielonych Płuc Polski” ze względu na ogromną lesistość (ponad 45% powierzchni ogólnej gminy) i do obszarów Natura 2000 ze względu na walory przyrodnicze.

Na gruntach sołectwa Ulatowo-Pogorzel przeważają gleby wytworzone z piasków z małym dodatkiem glin zwałowych. Wg typu są to gleby brunatne wylugowane oraz bielcowe. Nadają się wyłącznie do upraw w kompleksie żytnio – ziemniaczanym słabym i żytnio łubinowym.

Przez użytki zielone sołectwa Ulatowo-Pogorzel przepływa niewielka urokliwa rzeka Ulatówka stanowiąca dopływ rzeki Orzyc, która z kolei wpada do Narwi.

2. ŚRODOWISKO KULTUROWE

W miejscowości Ulatowo-Pogorzel znajdują się stanowiska archeologiczne, które nie są co prawda wpisane do rejestru zabytków, ale kwalifikują się do obserwacji i nadzoru archeologicznego. Ich ilość i lokalizacja stanowi o dziedzictwie archeologicznym pozwalającym kolejnym pokoleniom na poznanie jego historii i rozwoju nakładając jednocześnie obowiązek ich zachowania na rzecz potomnych.

Poniżej stanowiska archeologiczne na terenie sołectwa Ulatowo-Pogorzel zarejestrowane zgodnie z danymi służb archeologicznych i konserwatorskich.

Nr porz.	Lokalizacja	Stanowisko nr:	Charakterystyka	Uwagi
1	2	3	4	5
1.	Ulatowo-Pogorzel	2	XV-XVI wiek	
2.		3	XVI-XVII wiek	
3.		4	Mezolit, XVI-XVII wiek	
4.		5	Epoka kamienia, epoka brązu, XV-XVI wiek	

Nr porz.	Lokalizacja	Stanowisko nr:	Charakterystyka	Uwagi
1	2	3	4	5
5.		6	Epoka kamienia, epoka brązu, XVI-XVII wiek	
6.		7	Epoka kamienia, epoka brązu, XVI-XVII wiek	
7.		12	XV-XVII wiek	

Wg danych rejestrowych prowadzonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na terenie miejscowości Ulatowo-Pogorzel znajdują się także liczne obiekty, które stanowią dziedzictwo kulturowe i powinny podlegać ochronie prawnej.

I.p.	Lokalizacja/obiekt	Opis	Okres realizacji	uwagi
1	2	3	4	5
ULATOWO-POGORZEL				
1.	Nr:5	Dom drewniany	Początek XX wieku	
2.	Nr:47	Dom drewniany	Początek XX wieku	
3.	Nr:62	Dom drewniany	Początek XX wieku	
4.	Nr:67	Dom drewniany	Początek XX wieku	
5.	Nr:70	Dom drewniany	Początek XX wieku	

W oparciu o istniejące zabytki budownictwa, rzeźby, krzyże i kapliczki przydrożne oraz miejsca gdzie zachowały się do dnia dzisiejszego ślady tradycyjnej obrzędowości i zwyczajów wytyczono na terenie gminy Jednorożec ogóle szlaki kulturowe. Kilka z nich przebiega przez sołectwo Ulatowo-Pogorzel np:

Trasa „Kurpiowska” - prowadzi z Jednorożca przez Małowidz i Olszewkę, gdzie w starym budynku plebani zostanie zorganizowana Kurpiowska Izba Regionalna. Następnie lasami do Budzisk, skąd po odpoczynku i zwiedzeniu leśniczówek powrót do Jednorożca;

Trasa „Śladem Zaścianków” – prowadzi z Jednorożca przez Małowidz, Ulatowo-Słabogórę do Kobylaków-Czarzastych i do Kobylaków-Konopek. Stamtąd trasa wiedzie lasami do Jednorożca.

Jako uzupełnienie już istniejących szlaków postuluje się także utworzenie kolejnych m.in.:

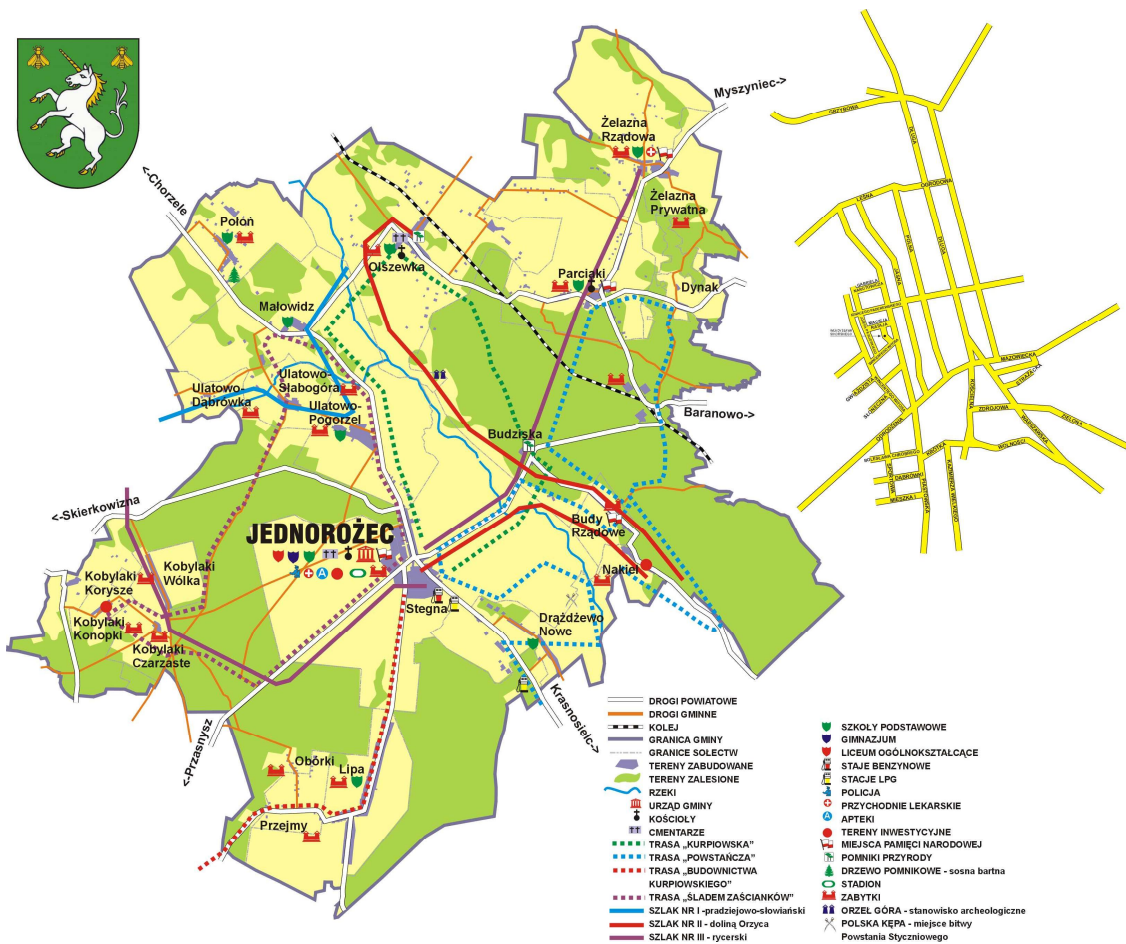
Szlak I pradziejowo-słowiański - długość około 12,0 km prowadzący z terenu gminy Krzynowłoga Mała poprzez: Ulatowo-Dąbrówkę, Osiedczynę, Małowidz, Ulatowo-Słabogórę, Ulatowo-Pogorzel, Małowidz, Olszewkę;

Zielony szlak rowerowy Mazowska – długość 144,4 km w ramach, którego przewiduje się trzy standardy nawierzchni:

A – nawierzchnia bitumiczna (długość 54,7 km)

B – nawierzchnia gruntowo-szutrowa (długość 69,7 km)

C – nawierzchnia naturalna piaszkowa doziarniona (długość 20,0 km).

Rys. szlaki i trasy kulturowe na terenie gminy Jednoróżeć

Sołectwo Ulatowo-Pogorzel posiada więc ogromny potencjał, którego wykorzystanie znacząco może poprawić warunki wypoczynku jak również poprawić sytuację ekonomiczną jego mieszkańców.

Gmina Jednoróżeć, a co za tym idzie również jej miejscowości, dysponuje jeszcze jedną wielką atrakcją i atutem jakim jest nazwa gminy, jedynej w Europie, a być może i na świecie. Nazwa jest związana z Jednoróżeć – stworzeniem mitycznym powszechnie rozpoznawalnym na całym świecie, znanym już w starożytności. W legendach jednoróżeć jest przedstawiany jako symbol mądrości, inteligencji, siły, odwagi, bojowości, szlachetności, pokoju i łagodności. Był i jest obecny w kulturze i sztuce na przestrzeni wieków, stanowił godło rodu Bończa, rodu Este we Włoszech, był w herbie Szkocji i herbie brytyjskiego Zjednoczonego Królestwa oraz godłem monarchy w starożytnych Chinach, ozdobił pałace magnatów i bojowe chorągwie, sygnety rodowe i pieczęcie, był i jest przedstawiany w wielu rzeźbach, obrazach, w sztuce snycerskiej, jubilerskiej, w ceramice oraz na dekoracyjnych tkaninach i w sztuce filmowej. Jednoróżeć znajduje się w herbach wielu miejscowości w świecie. Jednoróżeć budzi sympatię, zainteresowanie, ciekawość. Jest wielu jego entuzjastów w Polsce, Europie i na świecie. Łatwo jest się o tym przekonać poprzez wpisanie hasła „jednoróżeć”, „unicorn” lub „einhorn” do przeglądarki internetowej. Pojawiają się strony z malarstwem, rzeźbą, legendami, wierszami, piosenkami, gadżetami, komiksami, filmami i inne.

Zważając na powyższe gmina Jednoróżeć z racji swojego położenia w woj. mazowieckim – stanowi szczególny walor Mazowsza. Gmina jest także częścią Kurpiowszczyzny, która jest silnie akcentowana w

legendzie o jednorożcu. Kurpiowszczyzna obecnie jest jedynym terenem na Mazowszu, na którym istnieje żywa tradycja ludowa.

3. DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE

3.1 HISTORIA WSI ULATOWO-POGORZEL

Miejscowość Ulatowo notowana jest już w 1425 roku jako *Wlothowo*, w tamtych czasach, gdy pisano po łacinie często zamieniana „u” na „w”¹. Nie wiadomo, kiedy dokładnie powstała ta miejscowość, ale sądząc po rozmiarach wsi w XVI wieku mogła ona powstać jeszcze w XV stuleciu.

Spis podatkowy z 1567 roku umieszcza tę wieś w parafii chorzelskiej. Wioska podzielona była na kilka części. Mieszkali tu ubodzy szlachcice, był też spory dział należący do rodziny Czerniaków, do nich należał też folwark. Mieszkali tu również chłopci, zagrodnicy i kołodzieje².

Była to, zatem spora rozwinięta wieś, z folwarkiem. Mogła stać się ośrodkiem większych dóbr. Jednak Czerniakowie, którzy tu dziedziczyli, nie zdołali uczynić tu wsi włościąńskiej z dworem i folwarkiem. W XVII wieku szlachta polska stała się bardzo religijna, głównie po potopie szwedzkim. Pełno było wtedy zapisów na rzecz Kościoła. Również w tej wsi szlachcice zapisali pewne dobra ziemskie na rzecz Kościoła. Weszły one początkowo do uposażenia parafii chorzelskiej. Wynika to zapisu z wizytacji kościelnej z 1781 roku. *W tej parafii nie masz żadnej kaplicy. Miała być kiedyś w Pogorzeli, do której i łąka należała kościołowi parafialnemu zapisana, lecz to weszło w posesję WWOO bernardynów z Przasnysza*³.

Zatem w końcu XVIII wieku część ziemi należała do zakonników, reszta stanowiła grunta drobnoszlacheckie, wśród wielu innych pewne grunta posiadali tu również Kobylińscy. W aktach grodzkich ciechanowskich zachowały się zapisy na temat zmian własnościowych w tej wsi. W 1784 roku i 1788 roku część ziemi w tej wsi kupili od Kobylińskich Gadomscy herbu Rola⁴.

W tym czasie Ulatowo Pogorzel podzielone było między wielu szlachciców, część ziemi posiadał też Kościół. Spis ziemian wymienia następujących dziedziców: Czapllicy, Gadomscy, Gołęmbiewscy, Kobylińscy, Krajewscy, Łojewscy, Muchowieccy, Roman, Rucki i Żbikowscy⁵. Wśród właścicieli kościelnych wymienia się: bernardynów przasnyskich i bernardynki przasnyskie⁶.

Jak wspomniano dziedziczyli tu między innymi Kobylińscy, wśród nich wymienia się Jana, który posiadał tu grunty już na początku XVIII wieku, jego synem był Paweł, który miał już dwóch synów: Franciszka i Jana. Franciszek miał w 1799 roku nieletnich synów: Pawła, Jakuba i Antoniego, a Jan Mikołaja, Tomasza i Jana, wszyscy oni byli nieletni i „mieszkali oni w 1799 roku Ulatowie Pogorzeli”⁷.

¹ Zierhoffer K, *Nazwy miejscowe północnego Mazowsza*, Warszawa 1957, s. 372.

² *Źródła Dziejowe tom XIV, Polska w XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym opisał A. Pawiński, tom XVI Mazowsze*” Warszawa 1892, s. 334.

³ *Materiały do dziejów ziemi płockiej*, Płock 1997, s. 23.

⁴ Boniecki A, *Herbarz Polski*, t. 5, str. 337: *Gadomscy h. Rola*

⁵ *Regestr Diecezjów Franciszka Czajkowskiego czyli właściciele ziemscy w Koronie w latach 1783-1784*, Warszawa 2006, s. 464.

⁶ Tamże.

⁷ Boniecki A, *Herbarz Polski*, t. 10, str. 244: *Kobylińscy v. Kobylińscy h. Łódzia*

W 1827 roku wioska miała 30 domów i 222 mieszkańców. Dane z 1892 roku mówią o 40 domach, 277 mieszkańcach i 624 morgach ziemi. Wioska należała do gminy i parafii Krzynowłoga Wielka⁸.

Jak widać Ulatowo Pogorzel wyróżniało się z pośród innych tego typu osiedli, była to całkiem spora wioska.

W okresie przed I wojną światową działała w miejscowości tajna szkoła polska. Uczono się tam pisania, czytania i rachunków. Zajęcia odbywały się bez stołów i ławek, dzieci same przynosiły ze sobą stołeczki. Zajęcia odbywały się w prywatnych mieszkaniach. Były to tajne szkoły, więc ktoś z domowników musiał stać na warcie i ostrzegać przed strażnikami. Takie nauki były bowiem surowo karane przez władze. Nauczyciel pobierał po pół rubla od dziecka miesięcznie. W razie gdy zgromadzenie dzieci zauważył jakiś strażnik carski, dzieci udawały, że grają w kręgi lub świnkę⁹.

W 1921 roku w tej wsi notowano 62 domy i 360 mieszkańców, miejscowość należała do gminy Jednorozec, w pobliżu notowano osadę *Ulatowo Pogorzel tartak* z 2 domami i 24 mieszkańcami. Spis wyróżnia też miejscowość Ulatowo Pogorzel Żydowo z 16 domami i 69 mieszkańcami, wśród nich notowano 20 osób wyznania mojżeszowego, jednak wszyscy podali narodowość polską¹⁰.

Czasem starsi mieszkańcy, posługują się także takimi nazwami jak Piaski (część wsi Ulatowo-Pogorzel) oraz Zarazy (część wsi Ulatowo-Pogorzel). Pochodzenie tych nazw jednakże nikomu nie jest znane.

3.2 RELIGIA

Wieś Ulatowo-Pogorzel nie stanowi samodzielnej parafii. Mieszkańcy należą do parafii św. Floriana w Jednorozcu, dla której kościół znajduje się w miejscowości Jednorozec. Jest to kościół pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny.

4. OBIEKTY, TERENY I INFRASTRUKTURA

W obrębie wsi znajduje się filialna Szkoła Podstawowa z klasami 0-3, a także oddziałem przedszkolnym, który powstał w ramach programu „Przedszkola bez granic”, dwa sklepy spożywczo – przemysłowe, przystanek autobusowy oraz strażnica OSP z pomieszczeniami zagospodarowanymi pod potrzeby lokalnego domu kultury.

W układzie przestrzennym wsi przeważa zabudowa mieszkaniowo – zagrodowa. Brak jest terenów przeznaczonych pod przemysł. Istnieją więc tutaj jak najbardziej odpowiednie warunki do wypoczynku, rekreacji i turystyki.

4.1 GOSPODARKA

Na terenie miejscowości Ulatowo-Pogorzel działa kilka podmiotów gospodarczych. Większość z nich to podmioty jednoosobowe lub tzw. rodzinne.

⁸ *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich pod red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego, W. Wawelskiego* tom XIV, s. 782.

⁹ *Głos Jednorozca pismo samorządu gminy Jednorozec*, nr 4 z 2006 roku, s. 12.

¹⁰ *Skorowidz miejscowości Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej opracowany na podstawie wyników pierwszego powszechnego spisu ludności z dnia 30 IX 1921 roku, województwo warszawskie*. Warszawa 192, s.130.

W gminnej ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Jednoróžec figurują 4 wpisy dot. działalności gospodarczej prowadzonej przez mieszkańców z miejscowości Ulatowo-Pogorzel. W miejscowości znajdują się dwa sklepy spożywczo – przemysłowe. Jeden stanowi własność Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, natomiast drugi należy do przedsiębiorcy prywatnego. Reszta działalności to działalności usługowe np. budowlane.

Pozostali mieszkańcy zajmują się rolnictwem, ale także działalnością pozarolniczą, często poza terenem miejscowości. Małymi krokami rozwijają się także dwa gospodarstwa ekologiczne i jedno gospodarstwo agroturystyczne, które mają przynieść mieszkańcom dodatkowe źródło utrzymania przyczyniając się tym samym do rozwoju turystyki.

4.2 INFRASTRUKTURA

SIEĆ WODOCIĄGOWA

Wieś Ulatowo-Pogorzel jest zwodociągowana w 95%, jednakże każda posesja posiada możliwość podłączenia się do gminnej sieci wodociągowej.

SIEĆ KANALIZACYJNA

Obecnie w sieć kanalizacyjną w części wyposażona została wieś gminna Jednoróžec wraz z przyległą wsią Stegna, skąd ścieki odprowadzane są do funkcjonującej od 2006 r. oczyszczalni ścieków w Jednoróžcu przy ul. Zielonej. Do roku 2013 również wieś Ulatowo-Pogorzel zostanie włączona do zbiorczej sieci kanalizacyjnej. Obecnie trwają prace nad dokumentacją projektową dotyczącą budowy w/w sieci.

SIEĆ CIEPŁOWNICZA

Na obszarze gminy nie ma infrastruktury ciepłowniczej, dlatego też gospodarstwa domowe korzystają z własnych źródeł ciepła wykorzystując przede wszystkim węgiel i drewno.

GOSPODAROWANIE ODPADAMI

Każda zamieszkała nieruchomość w miejscowości Ulatowo-Pogorzel wyposażona została w pojemniki na odpady o poj.120 litrów (100 sztuk), które są opróżniane przez gminną jednostkę organizacyjną, tj. Gminny Zespół Usług Komunalnych przynajmniej raz w miesiącu. Ponadto przy obiekcie oświatowym, tj. budynku szkoły podstawowej znajduje się kontener KP-7, który jest opróżniany na zgłoszenie.

KOMUNIKACJA

Miejscowość Ulatowo-Pogorzel przylega bezpośrednio do drogi powiatowej nr 3234W Stara Wieś – Chorzele – Krasnosielc. Przez samą miejscowość przebiega droga gminna prowadząca do kolejnej miejscowości tj. Ulatowo-Słabogóry. Mieszkańcy nie skarżą się na utrudnienia związane z ruchem samochodowym. Ich bolączką są raczej braki w oświetleniu ulicznym jak również w zagospodarowaniu pobocza drogi, np. chodnikami. Wskazują na potrzebę przebudowy przystanku PKS.

TELEKOMUNIKACJA

Do miejscowości doprowadzone są łącza telekomunikacyjne zarówno sieciowe jak i radiowe. Mieszkańcy mogą też korzystać z telefonii komórkowej, gdyż na terenie gminy zlokalizowane są wieże komórkowe Orange, Polkomtel oraz Era GSM.

KULTURA

Obecnie jedynym publicznym miejscem spotkań jest remiza OSP pełniąca zarazem funkcję lokalnego ośrodka kultury z ośrodkiem przedszkolnym oraz filia szkoły podstawowej.

Poniżej przedstawiono tabelę, która przybliży obserwatorowi zewnętrznemu obecny stan wsi i obrazuje moment rozwoju, w jakim obecnie się ona znajduje.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu			X	
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. duża lesistość)				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			X	
- osobliwości przyrodnicze			X	
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			X	
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny			X	
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki	X			
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu		X		
- święta, odpusty, pielgrzymki	X			
- tradycje, obrzędy, gwara			X	
- legendy, podania i fakty historyczne			X	
- ważne postacie historyczne	X			
- specyficzne nazwy		X		
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe			X	
- działki pod zakłady usługowe i przemysł	X			
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			

- place i miejsca publicznych spotkań			X	
- miejsca sportu i rekreacji			X	
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)				X
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
- ruch tranzytowy		X		
- przyjezdni stali i sezonowi		X		
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły				X
- lokalny ośrodek kultury			X	
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP				X
- KGW			X*	
- Stowarzyszenia			X*	

*mieszkańcy wsi są członkami gminnego stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej”

*mieszkancki wsi są członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich w Jednorożcu

IV. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU

Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości		Wizja stanu docelowego	
Co ją wyróżnia?	Stanowiska archeologiczne, obiekty dziedzictwa kulturowego, szlaki kulturowe, duża lesistość	Co ma ją wyróżniać?	Rozwinięta oferta agroturystyczna, centrum kulturalne wsi, utrzymane zabytkowe obiekty, zdrowa żywność z gospodarstw ekologicznych
Jakie pełni funkcje?	Mieszkaniowo – gospodarczą, rolniczą	Jakie ma pełnić funkcje?	Kulturalne, rolnicze, mieszkaniowe, agroturystyczne
Kim są mieszkańcy?	Rolnicy, dzieci, młodzież, emeryci, renciści, przedsiębiorcy	Kim mają być jej mieszkańcy?	Wykształceni, aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy różnych grup zawodowych
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada sołecka, OSP, Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej, KGW	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i jej mieszkańcy?	Rada Sołecka, OSP, Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej, KGW, drużyna sportowa, koła zainteresowań
Co daje utrzymanie?	Rolnictwo, praca w sektorze produkcyjno – usługowym poza wsią, zasiłki z opieki społecznej, zasiłki dla bezrobotnych, renty, emerytury	Co ma dawać utrzymanie?	Rolnictwo, praca w sektorze produkcyjno – usługowym we wsi i poza wsią, działalność gospodarcza, agroturystyka
W jaki sposób	Sporadyczne spotkania	W jaki sposób mają być	Okresowe spotkania i zebrania

rozwiązują problemy?	wiejskie, indywidualne interwencje u władz gminy	rozwiązywane problemy?	wiejskie, spotkania Rady Sołeckiej, spotkania z władzami gminy, zwiększony przepływ informacji pomiędzy mieszkańcami
Jak wygląda nasza wieś?	Tradycyjna zabudowa, brak kanalizacji sanitarnej, ubytki w oświetleniu ulicznym, braki chodników, źle zlokalizowany przystanek autobusowy	Jak ma wyglądać nasza wieś?	Zmodernizowane oświetlenie uliczne, estetyczne zagospodarowanie posesji, doprowadzenie zbiorczej kanalizacji sanitarnej, utrzymanie historycznego układu zabudowy, wytyczone i oznakowane ścieżki i trasy rowerowe i piesze
Jakie są powiązania komunikacyjne?	- droga powiatowa nr 3234W Stara Wieś – Chorzele – Krasnosielc; - droga gminna nr 320305W Ulatowo-Pogorzel – Ulatowo-Słabogóra - Małowidz – Ulatowo-Dąbrówka	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Sprawne, regularne, bezpośrednie połączenia komunikacyjne do każdej miejscowości w gminie i do ważniejszych administracyjnie ośrodków miejskich
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Lokalny Ośrodek Kultury przy remizie OSP (w fazie modernizacji – I etap),	Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Zagospodarowanie placu wokół Lokalnego Ośrodka Kultury, dokończenie modernizacji Lokalnego Ośrodka Kultury, urządzenie boiska wiejskiego, urządzenie publicznego placu zabaw

V. ANALIZA SWOT

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku wsi Ulatowo-Pogorzel posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości, a także najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Praca nad analizą SWOT wsi Ulatowo-Pogorzel w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech wsi umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

Cechy wewnętrzne	<p style="text-align: center;">MOCNE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wysokie walory turystyczne i krajobrazowe, - Położenie na obszarze Zielonych Płuc Polski, - Walory przyrodnicze, sprzyjające rozwojowi agroturystyki i ekologicznego rolnictwa, - Funkcjonujące gospodarstwa rolne, - Duża lesistość i urozmaicone ukształtowanie terenu, - Obszar czysty ekologicznie, - Zwarta zabudowa miejscowości, - Zabytki architektury oraz inne obiekty kultury materialnej i niematerialnej, - Ochrona i rozwój folkloru kurpiowskiego, - Nazwa gminy Jednorożec jedyna w Europie, a być może i na świecie, - Symbol, herb i flaga jednorożca, - Wysoki stopień zwodociągowania, - Uporządkowana gospodarka w zakresie zbiórki odpadów, - Wysoki poziom dostępu do telefonii stacjonarnej, pełna dostępność sieci bezprzewodowej, - Dobrze funkcjonujący ośrodek przedszkolny i szkoła podstawowa (filia) – profil 0-3, - Dogodne powiązania komunikacyjne z Pojezierzem Mazurskim, - Brak zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko, - Usytuowanie wsi w pobliżu ośrodka gminy tj. miejscowości Jednorożec, - Wysoka aktywność władz gminy, - Wysoka aktywność mieszkańców, - Budynek OSP wraz z Lokalnym Ośrodkiem Kultury. 	<p style="text-align: center;">SŁABE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak systemu kanalizacji sanitarnej, - Brak miejsc pracy – słaby sektor MŚP (Małych i Średnich Przedsiębiorstw), - Niewielka oferta w zakresie aktywizacji bezrobotnych oraz absolwentów, - Niskie klasy gleb, - Słaba oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży, - Niski stopień rozwoju infrastruktury informatycznej, - Niski potencjał oraz dochodowość produkcji rolnej, - Niedostatki wyposażenia usługowego, - Niewystarczająco dobre warunki życia mieszkańców, - Brak planu zagospodarowania przestrzennego dla całej miejscowości, - Zubożenie społeczności lokalnej, - Brak możliwych do wykorzystania zasobów naturalnych, - Niewystarczająca baza z zakresu kultury, - Brak ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, - Brak wybudowanych i oznakowanych tras oraz ścieżek rowerowych i pieszych, - Brak doświadczenia w promocji walorów przyrodniczych, gospodarczych i turystycznych miejscowości, - Słabe zainteresowanie rozwojem agroturystyki, - Niedostateczna świadomość społeczna w sferze gospodarki odpadami, - Postępujący proces starzenia się ludności wiejskiej, - Migracja zarobkowa młodych ludzi,
Cechy zewnętrzne	<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszenie się stopy bezrobocia, - Rozwój nowoczesnego rolnictwa (gospodarstwa ekologiczne, agroturystyczne), - Zwiększanie atrakcyjności turystycznej wsi poprzez np. zalesianie nieużytków, trasy rowerowe i piesze, - Promocja gminy i wsi, - Możliwość pozyskania znacznych środków z funduszy krajowych i UE na: <ol style="list-style-type: none"> a. rozwój infrastruktury technicznej i społecznej na terenie wsi, b. rozwój infrastruktury turystycznej na terenie wsi, - „Inwestowanie w młodzież”, - Wzrost realnych dochodów ludności rolniczej, - Budowa kanalizacji sanitarnej, - Wzrost zainteresowania mieszkańców udziałem w spotkaniach i imprezach. 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utrzymujący się wysoki stopień bezrobocia i związane z nim ubożenie mieszkańców wsi, - Zagrożenie patologiami – spadek poczucia bezpieczeństwa, - Emigracja młodzieży, - Postępujący proces starzenia się społeczeństwa, - Niekorzystna struktura agrarna rolnictwa, - Brak wsparcia zewnętrznego dla rolnictwa i samorządów, - Brak należytej koordynacji działań wynikający z braku doświadczenia, - Zmniejszające się środki finansowe na inwestycje we wsi ze strony samorządu, - Niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki UE.
	Cechy pozytywne	Cechy negatywne

VI. WIZJA ROZWOJU WSI

DEKLARACJA MIESZKAŃCÓW WSI ULATOWO-POGORZEL

My mieszkańcy wsi Ulatowo-Pogorzel chcemy wsi zadbanej, uporządkowanej, nowoczesnej i atrakcyjnej. Chcemy wsi wygodnej i bezpiecznej z rozwiniętą infrastrukturą dążącą do poprawy jakości życia mieszkańców.

VII. PLAN DZIAŁAŃ

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy tj. Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Jednorozec, powiatu i województwa oraz zapisami strategii Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004 – 2006 oraz na lata 2007 - 2013. Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

Realizacja deklaracji mieszkańców wsi Ulatowo-Pogorzel wymaga dokładnego sprecyzowania celów strategicznych, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do spełnienia wyznaczonej wizji rozwoju wsi. Podczas określania celów sugerowano się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

Cel strategiczny I: Wzrost atrakcyjności miejscowości poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni publicznej. Cel ma służyć zaspokojeniu potrzeb społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych mieszkańców. Możliwe to będzie poprzez realizację następujących zadań:

1. Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku remizy OSP, stworzenie ogólnodostępnego miejsca rekreacji i wypoczynku, w tym budowa wielofunkcyjnego boiska;
2. Dokończenie modernizacji budynku remizy OSP oraz remontu pomieszczeń wewnętrznych z przeznaczeniem miejsce spotkań mieszkańców (z szeroką ofertą dla dzieci i osób dorosłych) oraz na zaplecze kuchenne, sanitariaty;
3. Budowa placów zabaw;
4. Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku filii Szkoły Podstawowej – stworzenie ogólnodostępnego miejsca rekreacji.

W 2008 r. władze samorządowe przeprowadziły remont niektórych pomieszczeń w remizie OSP adaptując je pod potrzeby lokalnego ośrodka kultury jak i ośrodka przedszkolnego. Budynek pełni więc dwie podstawowe funkcje tj. garażowo – techniczną OSP oraz kulturalno – edukacyjno – sportową. Przy wsparciu finansowym Urzędu Marszałkowskiego i zaangażowaniu środków własnych udało się już zrobić wiele m.in. w całym budynku wymieniono stolarkę okienną i drzwiową (z wyjątkiem drzwi garażowych), wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych, wymieniono instalację c.o. W pomieszczeniach przeznaczonych na lokalny ośrodek kultury wymieniono ponadto instalację elektryczną, wyrównano ściany, na posadzkach ułożono płytki gresowe, podniesiono scenę, a na niej ułożono panele. Wygospodarowano też miejsce na siłownię, która funkcjonuje od stycznia 2009 r. (wartość sprzętu około 22.000,00 zł.) Do remontu pozostały jeszcze sanitariaty, zaplecze

kuchenne, pomieszczenia gospodarcze, garaże i kotłownia. Dotychczasowy koszt realizacji powyższych robót to około 112.000,00 zł.

Odnowiono także budynek filialnej Szkoły Podstawowej. Wykonano termomodernizację budynku wraz z wymianą pokrycia dachowego. Wyremontowano łazienki, instalację c.o. Wybudowano podjazd dla osób niepełnosprawnych.

Spółeczność wsi chciałaby także zagospodarować teren wokół budynku remizy OSP i szkoły. Urządzić parkingi, chodniki, alejki z oświetleniem, zieleńce, wybudować plac zabaw, ogólnodostępne, wielofunkcyjne boisko wiejskie.

Fot.1 Budynek remizy OSP w Ulatowo-Pogorzeli, w którym mieści się także lokalny ośrodek kultury i ośrodek przedszkolny.

Fot.2 Wejście do lokalnego ośrodka kultury

Fot.3 Wejście do ośrodka przedszkolnego

Fot.4 Wizualizacja budynku OSP po wykonaniu przewidzianych prac termomodernizacyjnych

Fot.5,6 Siłownia w lokalnym ośrodku kultury

Fot.7,8 Ośrodek przedszkolny w lokalnym ośrodku kultury

Cel strategiczny II: Wzrost bezpieczeństwa na wsi oraz budowa infrastruktury technicznej. Cel ma służyć przede wszystkim poprawie bezpieczeństwa w miejscowości, co w znacznym stopniu wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań:

1. Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę oświetlenia ulicznego i uzupełnienia brakujących punktów oświetleniowych;
2. Budowa kanalizacji sanitarnej;
3. W ramach współpracy z Powiatem Przasnyskim zagospodarowanie zatoki autobusowej wraz z budową przystanku autobusowego.

Cel strategiczny III: Wspieranie rozwoju turystyki oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego. Cel zostanie osiągnięty poprzez promocję walorów turystycznych obszaru, a także odbudowę i poprawę stanu dziedzictwa kulturowego wsi. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań:

1. Oznakowanie szlaków turystycznych, budowa ścieżki rowerowej /połączenie z istniejącą już ścieżką rowerową zrealizowaną przez Powiat Przasnyski ze środków unijnych w latach 2004-2006/;
2. Zagospodarowanie terenów wodno – błotnych, uporządkowanie brzegów rzeki Ulatówki i zorganizowanie traktów spacerowych;
3. Budowa ścieżek przyrodniczych;
4. Rozwój sieci gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych na trasach ścieżek rowerowych i pieszych, oferujących swe usługi rekreacyjno – wypoczynkowe, noclegi oraz zdrowe produkty dla turystów;
5. Organizacja imprez sportowych, kulturalnych opartych na tradycji, organizowanie warsztatów rękodzieła (wycinanki, plastyka obrzędowa, pieczywo obrzędowe).

Wszystkie wyżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i zaangażowaniu ze strony nauczycieli szkoły filialnej w Ulatowo-Pogorzeli oraz władz samorządowych. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej.

VIII. KOSZT REALIZACJI ZADAŃ

RODZAJ ZADANIA	SZACOWANY KOSZT
Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku remizy OSP, stworzenie ogólnodostępnego miejsca rekreacji i wypoczynku	160.000,00
Modernizacja budynku remizy OSP oraz remontu pomieszczeń wewnętrznych	135.000,00
Budowa placu zabaw	50.000,00
Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku filii Szkoły Podstawowej – stworzenie ogólnodostępnego miejsca rekreacji i sportu	150.000,00

Budowa oświetlenia ulicznego i uzupełnienia brakujących punktów oświetleniowych	30.000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej	2.300.000,00
Oznakowanie szlaków turystycznych, budowa ścieżki rowerowej	20.000,00
Organizacja imprez sportowych, kulturalnych opartych na tradycji	10.000,00
Uporządkowanie zatok autobusowych przy drodze powiatowej	35.000,00

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU

RODZAJ ZADANIA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku remizy OSP, stworzenie ogólnodostępnego miejsca rekreacji i wypoczynku							
Modernizacja budynku remizy OSP oraz remontu pomieszczeń wewnętrznych							
Budowa placów zabaw							
Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku filii Szkoły Podstawowej – stworzenie ogólnodostępnego miejsca rekreacji							
Budowa oświetlenia ulicznego i uzupełnienia brakujących punktów oświetleniowych, budowa chodników i zatok przystankowych							
Budowa kanalizacji sanitarnej							
Oznakowanie szlaków turystycznych, budowa ścieżki rowerowej							
Organizacja imprez sportowych, kulturalnych opartych na tradycji							

X. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Jednorozec. Wdrożenie Planu powierza się Wójtowi Gminy Jednorozec, Radzie Sołectkiej miejscowości Ulatowo-Pogorzel oraz zarządowi OSP w Ulatowo-Pogorzeli.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy w Jednoróżcu zaangażowane w tworzenie Planu Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.

XI. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Ulatowo-Pogorzel ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.